

testator designando Ecclesiam vel horam in fundatione, specialiter respexerit commoditatem populi audituri Missam. Præterea dixi, *modo fundator altare illud destinaverit ob gravem causam*, puta ob memoriam, vel commodum familiæ, aut populi, vel ob specialem cultum Sancti, et similia. Nam si nullum habuerit specialem finem, vel si causa cessaverit, nempe si familia sit extincta, vel alibi moretur, tunc Sacerdos, mutando altare, tantum venialiter peccabit; et ne venialiter quidem, si celebrabit in altari privilegiato, quia ibi melius consulet fundatori; ita *Lugo n. 36 et 37, et Tourn. l. c. Cæterum advertendum apud P. Ferraris Bibl. tom. 3. verb. Capellania, n. 14.* referri plura Decreta S. C. Concilii, quibus dicitur pro hujusmodi dispensatione semper adeundam esse Sedem Apostolicam.

Notandum II. quod si quis, stipendio accepto, deberet Missam celebrare in altari privilegiato, et in alio celebraret, non jam teneretur ad restitutionem stipendii, sed tantum ad lucrandas Indulgentias applicabiles pro defunctis; ita *Elbel nu. 210. cum Anacl. et Bambest. Sporer n. 137 et 355. ac Ronc. c. 6. q. 7. R. 1 et 2.* qui addit non esse quidem obligationem restituendi, si eleemosyna data sit ordinaria, secus vero si pinguis. Non autem satisfacit, qui celebrat in alio altari non privilegiato, applicando Indulgentias Calculi benedicti, imaginis etc. quia hæ Indulgentiæ non sunt tam certæ quàm Indulgentiæ altaris privilegiati, ut dicunt *Salmant. c. 5. n. 21. cum Nav. Azor. Bon. Dian. et Dic. Et idem censent Lugo d. 21. n. 39. et Salm. n. 22.* cum aliis communiter (contra *Dian. Pasq. Megal. etc.*) de Calculo benedicto cum Indulgentia ad liberandam animam Purgatorii in celebratione Missæ.

550. — « 10. Beneficiatus ex justitia obligatur sub mortali, et » pœna compensationis, ad eum numerum Missarum, per se, vel » (prout mens fundatoris ex verbis colligenda permittit) saltem » per alium* (*Nisi exprimatur in institutione Capellanix, quod » Capellanus si non per seipsum celebret, semper per alium celebrare potest. Sic recte docent Salm. c. 5. n. 33. cum Dic. et Dian. » à S. C. part. 4. tr. 4. R. 87. qui cum Campanili testatur ita declaratum. Et sic etiam fuit decisum à S. Rota Rom. apud Pitton. de Paroch. n. 1171. qui n. 1514. affert aliam Declar. S. C. editam 17. Sept. 1685.*) quem numerum litteræ fundationis » requirunt; eum verò numerum ex justa causa, v. gr. si reditus jam non sufficienter respondeant, potest minuere Episcopus » in Synodo: quam potestatem *Bon.* restringit ad Missas defunctorum, et quidem post *Trident.* impositas. Vide *Bonac. d. 4. q. ult. p. 8.* »

551. — Reductio Missarum hodie tantum à Sede Apostolica, non ab Episcopis fieri potest, ut patet ex Decreto S. C. Concilii edito jussu Urbani VIII, et confirmato ab Innoc. XII (vide apud *Croix l. 6. part. 2. n. 63. v. Ac primo*), ubi sic dicitur « Districtè » prohibet, ne Episcopi in Diœcesana Synodo, aut Generales in » Capitulis Generalibus; vel alias quoque modo reducant onera

» ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine foundationis; sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis ad Apostolicam Sedem recurratur, etc. Alioquin reductiones, moderationes, et commutationes hujusmodi, si quas contra hujus prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas et inanes decernit. » Facultas autem ut clarè explicat idem Decretum (quidquid dicant *Salm. tr. 15. de Statu Rel. c. 7. n. 148.*) data per Tridentinum sess. 25. c. 4. Episcopis, et aliis, tantum fuit pro reducendis Missis ante Concilium relictis, et non impositis in limine foundationis. E converso in ipsomet Decreto Urbani (apud *Croix n. 89.*) declaratum fuit bene posse Episcopos reducere Missas, si testator expressè hanc ipsis dederit facultatem.

Causæ autem, ex quibus Sedes Apostolica solet Missas reducere, sunt paucitas Sacerdotum, stipendii tenuitas, vel augmentum stipendii currentis, extenuatio reddituum Monasterii, vel majores expensæ necessariæ ad victum, etc.; denique si urgeret necessitas Fratrum, vel fabricæ Ecclesiæ, aut Monasterii; ita *Pal. p. 15. n. 3. Wigandt tr. 12. n. 80. et Salm. l. c. n. 144. cum Az. Philib. Barbosa, Lez. et aliis.*

Dubitatur 1. An Episcopus possit minuere Missas, quarum onus non est qui suscipiat ob eleemosynæ tenuitatem? Affirmat *Croix n. 119. cum Pasq. et Tamb.* Sed negandum cum *P. Conc. ex Decreto S. C.* mox supra citato, ubi declaratur nullo modo posse Episcopos onera Missarum reducere, vel moderari: idque expressius declaravit eadem S. C. in alio Decreto, quod refert *Conc. loc. cit.* iterum confirmato per aliud Decretum editum die 20 Julii 1682. Sed hoc intelligendum procedere, ait *Fagnanus in c. ex parte, de Constit. n. 28. cum Felino*, quando antea hujusmodi onera Missarum de jure vel de facto adimpleri poterant, sed casu quo reditus à principio fuerint sufficientes, et postea ita imminuantur, ut nullo modo sufficiant ad onera ferenda, tunc dicit *Fagnanus* non videri sublatam Episcopis facultatem, quam habent de jure communi, Missas moderandi, vel commutandi ex *c. Nos quidem. de Testam.* et ex *Trid. sess. 25. c. 4 et 8.* ubi conceditur Episcopis, ut unâ cum hærede vel executore possint ultimas voluntates in alium pium usum commutare.

Dubitatur 2. An possit Capellanus ex se minuere numerum Missarum, si deficiant reditus? Si deficiant in totum sine ipsius culpa, certum est non teneri Missas celebrare, ut communiter dicunt *Croix lib. 4. n. 855. Tamb. Meth. Miss. l. 3. c. 1. §. 2. n. 2. et §. 3. n. 89. Ronc. c. 8. q. 8. cum Pasqual. et Passer. ac Escob. l. 21. n. 637. cum Bordon et Aoersa.* Idque declaratum fuit à S. C. ut diximus n. 324. *in fine.* Si verò reditus deficiant in parte, etiam videtur certum cum *Escob. n. 638.* posse Capellanum minuere Missas, casu quo testator congruam eleemosynam designaverit, v. gr. tarenum pro qualibet Missa; quia tunc, sicut augendus esset numerus Missarum si reditus auferentur, ita minuendus est si reditus diminuuntur. Major difficultas est, an pos-

sit Capellanus minuere Missas, si testator designaverit numerum Missarum et deficiat stipendium adhuc ordinarium? Negant *Tamb. l. c. n. 1 et 2. Dian. p. 10. tr. 16. R. 65. Mazzot. t. 2. p. 427. n. 5. Pal. t. 2 tr. 3. d. 1. p. 6. n. 23. et Salm. de Statu Rel. c. 7. n. 152. cum Azor. Gao. Philib. Pell. et Lezana.* Hi dicunt pro hac moderatione omnino recurrendum ad Sedem Apostolicam, tum ex Decreto supra allato, ubi dictum fuit: « Pro his omnibus » reducendis, aut moderandis ad Apostolicam Sedem recurra- » tur; » tum ex alio Decreto (vide *ap. Croix n. 89.*) ubi ad quæ- » situm: « Quid si legatum sit ita tenue, ut non sit qui velit onus » illi injunctum subire, et si recurrendum sit ad Sedem Aposto- » licam pro moderatione oneris, totum aut fere totum insumen- » dum sit pro expensis ad id necessariis? » Sic declaratum fuit: » « Etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris, » ut supra impositi, ab iis ad quos pertinet, Sedem Apostolicam » esse adeundam, quæ absque ulla impensa id statuet. » His tam- » en non obstantibus, affirmant cum *Bus. ut supra Franc. de Lug. l. 5 de Sacr. c. 12. g. 9. n. 98. Escob. l. c. item Bord. ap. Croix n. 118. et Pasq. ac alii ap. Ronc. loc. cit. qui in Reg. 3. in praxi, id probabile putat.* Ratio horum est, quia id censetur esse juxta men- » tem ipsius testatoris, qui non præsumitur voluisse gratis, aut stipe » minori justo cogere Capellanum ad celebrandum, vel ad supplen- » dum stipendium ex propriis bonis, si vellet per alium celebrare, » alioquin voluntas testatoris esset injusta, quæ servari non debet. » At quia in hoc facile interveniri posset periculum hallucinationis, » advertit *Ronc.* generaliter loquendo, recurrendum esse ad judi- » cium Episcopi (quod necessariò requirunt *Croix l. 4. n. 855. et Tourn. t. 5. p. 793. qu. 13.*) vel saltem viri docti et pii, qui non » auctoritative, sed tanquam justus arbiter numerum Missarum » moderetur. Ad Decreta autem præfata respondet *Ronc. cum Pasq.* in tali casu hanc non esse propriè reductionem, aut mode- » rationem stabilem, quam Sedes Apostolica sibi reservat, sed esse » cessationem de jure obligationis pro rata reddituum deficientium; » Decreta enim loquuntur juxta mentem Trident. *sess. 25. c. 4. de Ref.* ubi sermo est non jam de redditibus diminutis, sed de tenui » elemosyna ab initio designata pro Missis, quas non facile repe- » riantur qui velit celebrare, et de illis, re integra, ob tenuitatem » stipendii, vel paucitatem Sacerdotum fieri vellet reductio. An au- » tem hæc opinio sit probabilis, judicio sapientiorum remitto. Cæ- » terum, si staret hæc sententia, omnino servandum esset id quod » advertit *Tamb. dict. c. 5. §. 3. num 96.* nempe, quòd si Capella- » nus per annos præteritos acceperit stipendium majus solito, te- » netur compensare, eundem numerum Missarum celebrando; » qui enim ante stetit commodo, deinde stare debet incommodo.

Dubitatur 3. An Episcopus possit moderari Officia, preces, et elemosynas Anniversariis annexas? Negat *Tamb. apud Croix n. 121.* Sed affirmat *Pasqual. ibid.* quia prohibitio non loquitur de his, sed tantum de Missarum reductione; uti etiam nec de illis Missis, ad quas aliquis Sacerdos se obligasset sine congruo

stipendio; id enim esset in præjudicium Ecclesiæ, et successorum. Sed hoc ultimum nullo modo admittendum, quia esset contra De- » creta relata supra in *dub. 1.*

332. — « 11. Qui ratione Beneficii tenetur quotidie celebrare, » tenetur etiam Missas pro fundatore (nisi de hujus intentione » contraria constet) applicare. *Bon. et alii, Dian. p. 6. t. 6. R. 13.* » qui tamen concedit posse eum pro seipso quater, aut sexies in » anno* (*Vel pro valde sibi conjuncto, aut carissimo amico, aut » benefactore; sic enim præsumitur consensisse fundator, ut Salm. » c. 5. n. 36. cum Lezan. Dian. Steph. Homob. Nald. Philib. etc. » passim. Modò non accipiatur stipendium, ut rectè aduertunt Holz. » n. 351. et Elbel. n. 215. cum Pasq. et Gob. ac Salm. c. 5. n. 28. » cum Bonac. Gaoant. Dian. et communi, contra Vidal; quia hoc » esset contra mentem fundatoris.*)*; et in die commemorationis » omnium defunctorum pro particulari defuncto celebrare. » * (*Vide infra n. 338.*) * Item quavis hebdomada unam Missam » omittere devotionis, et reverentiæ causa, idque ex præsumpta » intentione fundatoris: quod *Tamb. l. 3. exped. sac. c. 3. §. 1. » ex Gao. pag. 3. t. 12. limitat, nisi de contraria fundatoris vo- » luntate constet, vel sit onus Ecclesiæ, aut Monasterii, curare » Missam quotidianam. V. Tamb. l. c. Dian. p. 2. t. 14. R. 28. » et p. 4. t. 4. R. 86. et p. 5. t. 5. R. 23. et t. 13. R. 51.* Id ipsum » limitat *Card. de Lugo R. mor. lib. 5. d. 9. si obligatio diri- » gatur ad ipsum Sacerdotem, v. gr. si dicatur (qui debet quo- » tidie celebrare), quo casu concedit. (Ita etiam Salm. n. 37. com- » muniter cum Suar. Bon. Azor. Leand. Sylo. ex c. Significatum, » de Præbend. ubi dicitur Capellanum teneri quotidie celebrare, » salva honestate, et debita devotione. Advertit tamen Bonac. » cap. 8. q. 3. quòd nullo die Capellanus poterit vacare, si in fun- » datione expressè cautum sit, ut Missa celebretur per seipsum vel » per alium, ex Declarat. S. C. die 30 Maii 1699.)* * Si verò diri- » gatur ad celebrationem in tali loco, v. g. volo, ut in tali Eccle- » sia celebretur quotidie Missa, teneri eum pro se alium substi- » tuere eo die, quo ipse non celebret. * (*Ita Salm. loc. cit. cum » aliis communiter.*)

« 12. Qui non potest foundationi satisfacere propter morbum, » non tenetur, si brevis sit v. g. 15 dierum, ut docet *Bonac. aut » etiam unius, alteriusve mensis (ut probabiliter docet Card. de » Lugo n. 49.)* substituere alium, aut compensare, cum tam » strictè ne domini quidem honesti cum famulis agant; secus » tamen, si sit diuturnus morbus; nisi redditus sint nimis tenues, » aut in morbum absumantur, ut contra *Sylo. et Azor.* docet » *Bonac. Rodrig.* Impeditus verò aliis negotiis, licet justis (cum » hæc non debeant obesse fundatori), debet satisfacere per » alium, vel compensare postea, præsertim si fiat sæpius. Ita » *Bon. d. 4. q. ult. p. 7.* »

333. — Quæritur an Capellanus ægrotans teneatur interim alteri dare stipendium ut Missas celebret? Commune est (con- » tra *Henriq.*) non teneri, si infirmitas sit brevis, ut cum *Busemb.*

hic tenent *Lugo d. 21. nu. 48. Salm. c. 5. n. 34. cum Dic. Dian. Lez. etc.* nisi fundator voluerit non deficere Missam in tali loco, etc. Quænam autem sit infirmitas brevis? Alii dicunt, si durat per decem dies, ut *Barbos. Moltes. Graff. etc.* Alii extendunt ad 15 dies, ut *Bon. et Dian. item Elbel. p. 131. n. 214. cum Anacl.* Et de hoc habetur Declaratio S. C. Conc. edita die 17 Nov. 1695. (*ap. Pitton. de Paroch. n. 1595.*) ubi dictum fuit non teneri Capellanum per alium supplere, tempore infirmitatis non excedentis 15 dies. Alii ad mensem, ut *Laym. c. 3. n. 7. et Salm. n. 35. cum Hurtad. et Concil. Mediol. 7. tit. de Missis*, ubi: « Si Capellanus saltem per annum celebravit in aliquo loco, si etiam per mensem ægrotet, adhuc integram elemosynam iudicio Episcopi accipere potest. » Alii denique extendunt ad duos menses, ut *Lugo. n. 49. cum Nav. item Philib. Dic. Nald. Leand. et Ant. à Sp. S. ap. Salm. l. c. et adhæret Conc. p. 471. n. 31.* ac probabile putant *Busemb. ut supra, ac Dicast. Pal. Nao. etc.* apud *Salm. ibid.* Omnes autem hæ opiniones videntur esse probabiles.

Nota hic obiter id quod advertit *Bened. XIV. de Sac. Miss. l. 3. c. 23. num. 2.* prohibuisse S. C. triginta Missas Gregorianas, utpote rebus non convenientibus refertas. An autem liceat accipere stipendium pro prima Missa, quam Neopresbyter celebrat cum Episcopo? Vide dicenda num. 829. v. *An autem.*

DUBIUM II.

Cujus sit applicare fructum sacrificii?

554. A quo applicandus sit fructus Missæ? An religiosus validè Missam applicet contra voluntatem Prælati? — 555. Applicatio debet fieri ante celebrationem. Qu. I. An sufficiat applicatio habitualis? Qu. II. An si quis accepit stipendia à diversis, sufficiat applicare Missas pro eis in confuso? — 556. Quid si applicatio nulli fiat, vel incapaci? — 557. An valeat applicatio conditionata? Et an applicatio facta pro primo offerente, sit illicita, et invalida? — 558. An in die Animarum possit applicari Missa pro particularibus ex stipendio? — 559. De altari privilegiato. Qu. 1. An ad tales Indulgentias lucrandas requiratur Missa de *Requiem*? Qu. 2. Quomodo intelligenda est clausula *Modò in Ecclesia quotidie dicantur septem Missæ*? Qu. 3. Quomodo clausula: *Modò in Ecclesia non sit aliud Altare Privilegiatum*?

554. — « RESP. Solus Sacerdos offerens validè id facit per suam intentionem, quia est actus potestatis Sacerdotalis. Ita *Commun. Suar. Card. de Lugo d. 19. s. 10. num. 511. etc.*

Unde resolves:

« 1. Is validè applicat, etsi peccet sacrificando, vel applicando contra voluntatem superiorum. Ita *Suar. Laym. Dian. Card. de Lugo, loc. cit. contra Nao. Ledes.* et alios, quorum sententiam probabilem dicit *Dian. t. 14. R. 72.*

Quæritur an Religiosus validè applicet Missam contra voluntatem Prælati? Prima sententia negat, quam tenent *Scotus Quodl. 20. Gav. in Rubr. Miss. p. 3. tit. 12. n. 28. item Gabr. Arm. et alii apud Tourn. t. 5. p. 482. v. Graoe, ac Cordub. et Led. ap. Dian. p. 2. tr. 14. R. 72.* qui probabilem putat. Ratio, quia voluntas Religiosi subditur voluntati Superioris; unde, sicut Superior potest irritare contractus, et vota subditi, ita etiam applicationes Missarum. Secunda verò sententia communior et probabilior dicit talem applicationem subditi esse quidem illicitam, sed non invalidam, et hanc tenent cum *Busemb. Suar. d. 76. s. 9. Laym. c. 2. num. 11. Lugo de Euchar. d. 19. n. 211.* qui ait oppositam rejici fere ab omnibus Recentioribus, *Salm. de Sacrif. Missæ c. 3. n. 25. Anacl. p. 576. num. 72. Spor. n. 289. Tourn. l. c. cum Vasq. et Elbel. p. 119. n. 180. cum Mastroio, Croix et Gob.* Ratio, quia subditus, uti utitur potestate Ordinis (ut est in hoc casu), minimè subjicitur voluntati Prælati. Limitat *Marchantius in Tribut. qu. 2. d. 2.* Si Sacerdos applicationem faceret ex vi pacti initi cum offerente, quia sicut pactum sine voluntate Prælati est nullum, ita et applicatio. Hoc tamen sanè intelligendum, quando subditus ita alligaret applicationem pacto, ut absolute intenderet non applicare, si non satisfaceret obligationi contractæ (quod bene ait *Sporer n. 290.* in facto raro accidere); Quando tamen absolute applicat, non restringendo intentionem ad satisfactionem pacti; tunc validè applicat ex potestate generali, quam ipse habet applicandi Sacrificium, cui vult, etiamsi errore ductus Missam applicaret pro obligatione contracta.

555. — « 2. Sacrificium, quod neque formaliter, neque virtualiter ulli applicatum est, vel ante, vel in ipsa consecratione, saltem secundæ speciei, non potest postea ulli applicari, saltem adæquatè, quia producit effectum, quando existit, neque is suspenditur; ideoque nec licet accipere stipendium pro Missa præterita. V. *Laym. l. 5. t. 5. c. 2.*
« Dixi, vel ante; quia non requiritur, ut applicatio fiat in ipso Sacrificio: sufficitque, si pridie facta sit, etsi ipso die de ea non cogitet. *Bon. qu. 3. p. 2. ex Suar. Dian. l. c. R. 47. contra Vasq.* »

Quæritur I. An ad applicandam Missam sufficiat applicatio habitualis, nempe aliquando habita, et non revocata? Negant *Vasq. De Sacram. d. 38. c. 6. n. 74. et Abelly de Sac. Miss. §. 5. n. 5. cum Isamb.* dicentes, quòd sicut ad consecrandum requiritur Ministri intentio actualis, vel saltem virtualis, sic etiam requiritur ad fructum Missæ applicandum. Sed veriùs, et communiter affirmant *Suar. 3. p. d. 17. sess. 3. concl. 2. Bon. de Sac. l. q. 1. p. 2. §. 3. n. 11. Lugo eod. tit. D. 8. n. 93. cum Molf. et Dian. item Cont. Tourn. t. 5. p. 841. q. 6. Resp. ad 2. Holzm. p. 5. n. 12. v. Dices, Elbel p. 118. n. 174. Mazz. de Sac. Miss. t. 3. p. 168. Sporer eod. tit. n. 340. cum Gob.* qui testatur hanc esse omnium praxim, et *Croix l. 6. p. 2. n. 50. cum Con. Tamb. et Pasq.* Et ab hac doctrina in substantia non est diffor-